Inferència

Estimadors: $\hat{\pi} \rightarrow p = \sum_{i, y_i=1} 1/n$ $\qquad \hat{\mu} \rightarrow \bar{y} = \sum_{i=1}^{n} y_i/n$ $\qquad \hat{\sigma}^2 \rightarrow s^2 = \frac{\sum_{i=1}^{n}(y_i-\bar{y})^2}{n-1} = \frac{\sum_{i=1}^{n} y_i^2 - \frac{(\sum_{i=1}^{n} y_i)^2}{n}}{n-1}$

Cas de model lineal simple: $\widehat{\beta_1} \rightarrow b_1 = r_{XY} \cdot \frac{s_Y}{s_X} = \frac{s_{XY}}{s_X^2}$ $\qquad \widehat{\beta_0} \rightarrow b_0 = \bar{y} - b_1\bar{x}$

Estadístics: *"senyal /soroll"* o *"diferència / s.e"* segueixen una *N* o t_ν *"quocients de variàncies"* segueixen χ_ν^2 o F_ν (per a un possible valor versemblant θ_0 del paràmetre corresponent)

Paràmetre θ	**Estadístic i se***	**Estadístic amb distribució contrastant θ_0**	**Premisses per $Y = f(\theta) + \varepsilon$** (model $f(\theta)$, residus ε)	**Interval de Confiança (1-α)% (risc α%)**
θ és μ	$\frac{(\bar{y}-\mu)}{se}$ $se = \sigma/\sqrt{n}$	$z = \frac{(\bar{y}-\theta_0)}{se} \sim \mathrm{N}(0,1)$	Normalitat de *Y* (o n "gran") σ coneguda	$[\bar{y} \pm z_{1-\frac{\alpha}{2}}\ se]$
θ és μ	$\frac{(\bar{y}-\mu)}{se}$ $se = s/\sqrt{n}$	$t = \frac{(\bar{y}-\theta_0)}{se} \sim t_{n-1}$	Normalitat de *Y*	$[\bar{y} \pm t_{n-1,1-\frac{\alpha}{2}}\ se]$
θ és π	$\frac{(p-\pi)}{se}$ (se de l'estadístic no és exactament el del IC)	$z = \frac{(p-\theta_0)}{se} \sim \mathrm{N}(0,1)$	(1-π) $n \geq\approx 5$ π $n \geq\approx 5$ $(\pi \rightarrow P \text{ o } \pi \rightarrow 0.5)$	$[p \pm z_{1-\frac{\alpha}{2}}\ se]$ $se = \sqrt{\pi(1-\pi)/n}$ $\quad (\pi \rightarrow P \text{ o } \pi \rightarrow 0.5)$
θ és σ²	$\frac{s^2(n-1)}{\sigma^2}$	$\chi^2 = \frac{s^2(n-1)}{\theta_0} \sim \chi_{n-1}^2$	Normalitat de *Y*	$\left[\frac{s^2(n-1)}{\chi_{n-1,\,1-\frac{\alpha}{2}}^2}, \frac{s^2(n-1)}{\chi_{n-1,\frac{\alpha}{2}}^2}\right]$
θ és μ1-μ2 (o μD)	$\frac{(\bar{d}-\mu_D)}{se}$ $se = s_D/\sqrt{n}$	$t = \frac{(\bar{d}-\theta_0)}{se} \sim t_{n-1}$	Normalitat de *D* (*Y₁* - *Y₂*) (2 grups aparellats)	$[\bar{d} \pm t_{n-1,1-\frac{\alpha}{2}}\ se]$
θ és μ1-μ2	$\frac{(\bar{y}_1-\bar{y}_2)-(\mu_1-\mu_2)}{se}$ $se = s\sqrt{\frac{1}{n_1}+\frac{1}{n_2}}$ $\quad (s^2 = \frac{(n_1-1)s_1^2+(n_2-1)s_2^2}{n_1+n_2-2})$	$t = \frac{(\bar{y}_1-\bar{y}_2)-(\theta_0)}{se} \sim t_{n1+n2-2}$	Normalitat de Y_1 i Y_2 Homoscedasticitat ($\sigma_1 = \sigma_2$) (2 grups independents amb σ_1 i σ_2 desconegudes)	$[\,(\bar{y}_1-\bar{y}_2) \pm t_{(n1+n2-2),1-\frac{\alpha}{2}}\ se\,]$
θ és π1-π2	$\frac{(P_1-P_2)-(\pi_1-\pi_2)}{se}$ (se de l'estadístic no és exactament el del IC)	$z = \frac{(P_1-P_2)-(\theta_0)}{se} \sim \mathrm{N}(0,1)$	(1-π_i) $n_i \geq\approx 5$ π_i $n_i \geq\approx 5$ $(\pi_i \rightarrow Pi)$ (2 grups independents)	$[\,(P_1-P_2) \pm z_{1-\frac{\alpha}{2}}\ se\,]$ $se = \sqrt{P_1(1-P_1)/n_1 + P_2(1-P_2)/n_2}$
θ és $\frac{\sigma_1^2}{\sigma_2^2}$	$\frac{s_1^2/\sigma_1^2}{s_2^2/\sigma_2^2} = \frac{s_1^2/s_2^2}{\sigma_1^2/\sigma_2^2}$	$F = \frac{s_1^2/s_2^2}{\theta_0} \sim F_{n1-1,n2-1}$	Normalitat de Y_1 i Y_2 (2 grups independents)	$\left[\frac{s_1^2/s_2^2}{F_{(n1-1,n2-1),1-\frac{\alpha}{2}}}, \frac{s_1^2/s_2^2}{F_{(n1-1,n2-1),\frac{\alpha}{2}}}\right]$
θ és β_i	$\frac{(b_i-\beta_i)}{se_{b_i}}$	$t = \frac{(b_i-\theta_0)}{se_{b_i}} \sim t_{n-2}$ (per a β_0 o β_1 del model lineal simple)	Linealitat Normalitat (dels residus) Homoscedasticitat (dels residus) Independència (dels residus)	$[b_i \pm t_{n-2,1-\frac{\alpha}{2}}\ se_{b_i}]$

* se (estàndard error o error tipus)